

Irpicodon pendulus

Vintertagging

Storsvampar, Basidiesvampar

NE NA LC DD **NT** VU EN CR RE

Nära hotad (NT)
A2c+3c+4c

Klass: *Agaricomycetes*, **Ordning:** *Amylocorticiales*, **Familj:** *Amylocorticiales*, *genera incertae sedis*, **Släkte:** *Irpicodon*, **Art:** *Irpicodon pendulus* - vintertagging (Alb. & Schwein.:Fr.) Pouzar **Synonymer:**

Kännetecken

Vintertagging bildar 0,5–2 cm stora, något välvda, konsolformade hattar. Hattarna kan också vara tunglika, solfjäderformade och med kort fot. Ibland uppträder de tegellagda. Hatten är tunn och på ovansidan gulvit till grågul. Undersidan är försedd med oregelbundna, upp till 1,5 mm långa taggar och har samma färg som ovansidan. Fruktkroppens inre är fyllt av vida, oregelbundna hyfer medan basidieskiktet bärs upp av en tät hyfvävnad av smala hyfer. Sporerna är kortcylindriska och något böjda. De färgas blå i Melzers lösning.

Utbredning och status

Vintertagging förekommer på Öland och Gotland, i östra och inre Svealand, i Härjedalen och Hälsingland samt sparsamt i övre Norrland. Ett fåtal fynd från sydöstra Norge och södra Finland kompletterar bilden av en art med huvudsakligen östlig–sydöstlig utbredning. Den är rapporterad från många länder i Centraleuropa men anses på de flesta håll vara sällsynt. Utbredningen är troligen inskränkt till Eurasien. Arten kan vara förbisedd eftersom den kan utvecklas högt över marken i halvdöda träd.

Ekologi

Vintertagging är en vedrötande svamp som bara växer på döda eller döende tallar. Fruktkroppar utvecklas i regel på barken, ibland i såren efter avbrutna grenar och ofta högt upp i trädkronan. Fruktkroppar påträffas också på omkullfallna träd och på stubbar. Nästan all insamling har skett under vinterhalvåret mellan oktober och april.

Hot

Arten hotas av minskande tillgång på döende och döda, äldre träd.

Åtgärder

Vid avverkning bör en del äldre tallar lämnas att åldras på naturlig väg

Övrigt

Utländska namn – NO: Furupiggmusling, FI: Talvihampikka.

Naturvård

Konventioner: Skogsstyrelsens signalart

Litteratur

Eriksson, J. & Ryvarden, L. 1976. *The Corticiaceae of North Europe. Vol. 4.* Fungiflora, Oslo.

Kotiranta, H. & Saarenoksa, R. 1993. Rare Finnish Aphylophorales (Basidiomycetes) plus two new combinations in *Efibula*. *Ann. Bot. Fenn.* 30: 211–249.

Författare

Karl-Henrik Larsson 1997.